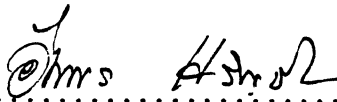
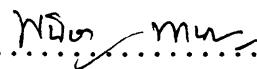
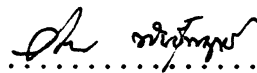

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสามารถในการดูแลตนเองกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ เขตชนบท
อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวอมวาลี อัมพันศิริรัตน์
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัมพร เจริญชัย)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิชรา พานิชาสรี)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิลาวรรณ พันธุ์พุก)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการดูแลตนเองกับภาวะสุขภาพ และเพื่อศึกษาความแตกต่างของความสามารถในการดูแลตนเอง และภาวะสุขภาพตามปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ รายได้ ระดับการศึกษา และระบบครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตชนบท อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 213 คน เป็นชาย 71 คน หญิง 142 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป แบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเอง และแบบประเมินภาวะสุขภาพ ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านผู้สูงอายุ และหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือแต่ละชุดอยู่ในระหว่าง 0.76-0.93 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการดูแลตนเองกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ

เพียร์สัน เปรียบเทียบความสามารถในการดูแลตนเองและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุที่แตกต่างกันตามปัจจัยพื้นฐาน ใช้การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธี Least Significant Difference

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการดูแลตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5939 ($p < 0.001$)
2. เปรียบเทียบความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ ตามปัจจัยพื้นฐาน
 - 2.1 ผู้สูงอายุมีความสามารถในการดูแลตนเองแตกต่างกันตามปัจจัยพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ระดับการศึกษา และลักษณะการพักอาศัย และที่ระดับ 0.05 ได้แก่ บทบาทหน้าที่ของผู้สูงอายุในครอบครัว
 - 2.2 ผู้สูงอายุมีความสามารถในการดูแลตนเอง ไม่แตกต่างกันตามปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ รายได้ สถานภาพสมรส การเป็นเจ้าของบ้าน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว
3. เปรียบเทียบภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ ตามปัจจัยพื้นฐาน
 - 3.1 ผู้สูงอายุมีภาวะสุขภาพแตกต่างกันตามปัจจัยพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ระดับการศึกษา การเป็นเจ้าของบ้าน และบทบาทหน้าที่ของผู้สูงอายุในครอบครัว และที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้ สถานภาพสมรส
 - 3.2 ผู้สูงอายุมีภาวะสุขภาพไม่แตกต่างกันตามปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัย และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะให้พยาบาลควรมีบทบาทในการให้ความรู้ กระตุ้นให้ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ ให้ความสำคัญในการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาและคงไว้ซึ่งความสามารถในการดูแลตนเอง ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งคำแนะนำวิธีการป้องกัน และรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง คู่สมรส และบุตรหลาน ควรให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ผู้สูงอายุ เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวตามศักยภาพของตน เพื่อส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความภาคภูมิใจในตนเอง และเห็นคุณค่าของการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าต่อไป

THESIS TITLE : SELF-CARE AGENCY AND HEALTH STATUS OF THE
ELDERLY IN THE RURAL AREA OF PHOL DISTRICT,
KHON KAEN PROVINCE

AUTHOR : MISS AMAVASEE UMPUNSIRIRATANA

THESIS ADVISORY COMMITTEE :

Amporn Charoenchai
.....Chairman

(ASSOCIATE PROFESSOR AMPORN CHAROENCHAI)

Panittha Panichacheewakul
.....Member

(ASSISTANT PROFESSOR DR. PANITTHA PANICHACHEEWAKUL)

Wilawan Phanphruk
.....Member

(ASSOCIATE PROFESSOR WILAWAN PHANPHRUK)

ABSTRACT

The objectives of this descriptive study were to investigate the relationship between the elderly's self-care agency and their health status and to investigate the differences in a self-care agency and health status according to basic conditioning factors such as income, education and the family system.

The study sample included 71 males and 142 females over 60 years of age, who were rural residents of Phol District, Khon Kaen Province. These 213 individuals were chosen by Multi-stage Sampling. The study data were collected by interviewing the sample elderly using 3 sets of questionnaires: questionnaire concerning demography,

self-care agency questionnaire and health status questionnaire. The questionnaires were checked for their content validity by elderly specialists and reliability of the questionnaires was calculated by the Cronbach's Alpha Coefficient, the resulting reliability was between 0.76-0.93. The collected data were then analyzed by Pearson Product Moment Correlation Coefficient for correlation between self-care agency and health status, t-test and One-way Analysis of Variance were done for a comparison of the self-care agency and health status when there was a difference based on the basic conditioning factors and Multiple Comparison or Post Hoc Comparison testing with Least Significant Difference method was then conducted.

The findings of this research were summarized as follows:

1. The elderly's self-care agency was positively correlated with their health status and the correlation coefficient was statistically significant at 0.5939 ($p < 0.001$)

2. Comparison of the elderly's self-care agency by basic conditioning factors showed the following:

- 2.1 The elderly who had a self-care agency difference in basic conditioning factors were statistically significant at the 0.01 level in factors such as education and living conditions and at the 0.05 level in factors such as elderly's function in family.

- 2.2 The elderly who had a self-care agency difference in basic conditioning factors including: income, marital status, owning their own homes and number of members in family were not significant.

3. Comparison of the elderly's health status by basic conditioning factors showed the following:

3.1 The elderly who had health status difference in basic conditioning factors were statistically significant at the 0.01 level including: income, education, owning their own homes and elderly's function in family and at the 0.05 level in factors such as income and marital status.

3.2 The elderly who had health status difference in basic conditioning factors such as living conditions and number of members in family were not significant.

Recommendations for this study were: nurses who act as educators for the elderly should be motivated by the elderly's dependent care to realize the importance of encouraging self-care by the development and maintenance of self-care agencies. Encouraged by the information received, including advice methods of prevention and self-care, the investigator recommends that the family members support the elderly and that the elderly be encouraged to participate in family activities for their self-esteem and a continued will to live.